

NYKYISEN HALLITUKSEN (YLEISESTÄ) AGRAARIPOLITIIKASTA⁶⁶

Hallituksen maapolitiikka on vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen muuttanut jyrkästi luonnettaan. Aikaisemmin itsevaltius noudatti Katkovin ja Pobedonostsevin linjaa yrittäen esiintyä kansanjoukkojen silmissä „luokkien yläpuolella” olevana hallituksena, joka varjelee laajojen talonpoikaisjoukkojen etuja, suojelee niitä maiden menetykseltä ja häviöön joutumiselta. Luonnollisesti tuolla ulkokultaisella „huolenpidolla” maamiehestä verhottiin itse asiassa sitä puhtaasti maaorjuudellista politiikkaa, jota nuo mainitut vanhan, vallankumousta edeltäneen Venäjän „valtiomiehet” toteuttivat niin tylsämielisen suoraviivaisesti kaikilla yhteiskunta- ja valtioelämän aloilla. Itsevaltius luotti silloin täydellisesti siihen, että talonpoikaisto on aivan takapajuista, pimeätä ja tiedotonta joukkoa. Esiintyessään muka osuusmaiden „luovuttamattomuuden” puolustajana, „maa-yhteisön” kannattajana itsevaltius yritti vallankumousta edeltäneellä kaudella nojautua Venäjän taloudelliseen liikukumattomuuteen, siihen, että talonpoikaisväestön laajat joukot olivat syvässä poliittisessa unessa. Koko maapolitiikka oli silloin läpeensä aatelis-maaorjuutuksellista.

Vuoden 1905 vallankumous on nyt aiheuttanut käänteen itsevaltiuden koko maapolitiikassa. Täyttären tarkalleen yhdistyneen aateliston neuvoston käskyn Stolypin päätti, hänen oman sanontansa mukaan, „panna toivon voimakaisiin”. Tämä merkitsee, että sen proletariaatin ja demokraattisen talonpoikaiston laajojen kerrosten mahtavan heräämisen jälkeen, jonka Venäjällä aiheutti vuoden 1905 vallankumous, hallituksemme ei ole enää voinut *tekeytyä heikkojen* puolustajaksi. Kansa, joka kykeni antamaan

ensimmäisen (joskin vielä riittämättömän) vakavan iskun Venäjän vanhalle, maaorjuudelliselle valtiojärjestelmälle, todisti sillä jo siinä määrin heränneensä poliittisesta unesta, että talonpoikaiston keskuudessa menetti lopullisesti kaiken luottonsa sellainen taru, että hallitus puolustaa „yhteisöä” ja „osuusmaiden luovuttamattomuutta” ja että luokkien yläpuolella oleva hallitus suojelee heikkoja.

Vuoteen 1905 saakka hallitus saattoi rakentaa toivonsa siihen, että sen tukena on suurten talonpoikaisjoukkojen tylsistyneisyys ja liikkumattomuus, talonpoikaisjoukkojen, jotka eivät kykene vapautumaan vuosisatoja vallinneista orjuuden, kärsivällisyyden ja nöyryyden poliittisista ennakkoluuloista. Niin kauan kuin talonpojat jäivät nöyriksi ja tylsistyneiksi, *saattoi* hallitus näytellä, että se muka „pane toivonsa heikkoihin”, s.o. huolehtii heikoista, vaikka todellisuudessa se piti huolta vain maaorjuuttaja-tilanherroista ja rajattoman yksinvaltansa säilyttämisestä.

Vuoden 1905 jälkeen vanhat poliittiset ennakkoluulot osoittautuivat murretuiksi niin perusteellisesti ja niin laajassa mitassa, että hallitus ja sitä johtanut yhdistyneiden maaorjuuttaja-aatelieneuvosto huomasi, ettei enää voitu entiseen tapaan keinotella musikan tietämättömyydellä ja lammasmaisella nöyryydellä. Hallitus näki, *ettei* sillä *voi olla rauhaa* köyhdyttämiensä sekä täydelliseen kurjuuteen, häviöön ja nälkäkuoleman partaalle saattamiensa maalaisväestön *laajojen joukkojen kanssa*. Juuri tietoisuus siitä, ettei voi olla „rauhaa” talonpoikaiston kanssa, aiheuttikin muutoksen „yhdistyneiden maaorjuuttajien neuvoston” politiikassa. Neuvosto päätti yrittää hinnalla millä hyvänsä hajottaa talonpoikaiston ja luoda siitä sellaisten „uusien tilanherrojen”, vauraiden yksityisomistajatalonpoikien kerroksen, jotka puolustaisivat *ei „pelosta, vaan antaumuksesta” joukkojen hyökkäyksiltä* niiden äärettömän suurten tilanherrakartanoiden rauhaa ja koskemattomuutta, jotka kaikesta huolimatta olivat joutuneet hitusen kärsimään vallankumouksellisten joukkojen rynnistyksestä vuonna 1905.

Hallituksen koko maapolitiikassa vallankumouksen jälkeen tapahtunut käänne ei siis ole mikään sattuma. Päinvastoin, tämä käänne oli sekä hallituksen että „yhdistyneiden maaorjuuttajain neuvoston” *luokkaetujen sanelema välttämättömyys*. Hallituksella ei ollut muuta keinoa. Hallitus näki, ettei sen ja talonpoikaiston joukkojen välillä voi olla

3

Къ вопросу об аграрной
политикѣ (основѣ) современ-
наго правительства.

Земельная политика правительства не-
ст. революционнаго типа. Прежде крестьянство имѣло
преимущественно "архаическій" характеръ. Развитие самодержавія
вела къ нимъ Камышева и Подорожниковъ, которые
они представляли собою вѣдѣя народомъ и
существовали "надъ классами", охраняющими ихъ
интересы и при этомъ имѣли тенденцію, состоящую
въ томъ, чтобы охранять и разорять. Раз-
рушители, это "либеральная дикая" о мурман-
скій на долѣ и мурманскій каждаго изъ нихъ
скупа поведетъ, кому-нибудь кабардскому дѣлу.

„rauhaa”, että talonpoikaisto oli herännyt vuosisatoja kestäneestä maaorjuuden unesta. Hallitukselle ei jäänyt muuta neuvoa kuin *yrittää* vimmatuin ponnistuksin, maaseudun millaisen köyhdyttämisen tietä tahansa, *hajottaa* talonpoikaisto, luovuttaa maaseutu kulakkien ja varakkaiden isäntien „ryövättäväksi ja hävitettäväksi”, jotta voisi nojautua maaorjuuttaja-aatelisten ja „uusien tilanherrojen”, s.o. pohattojen — yksityisomistajatalonpoikien, talonpoikaisporvariston, *liittoon*.

Stolypin, joka palveli uskollisesti ja vilpittömästi „yhdistyneiden maaorjuuttajien neuvostoa” ja toteutti sen politiikkaa, sanoi itse: „antakaa minulle 20 rauhallista vuotta, niin minä reformoin Venäjän”. „Rauhalla” hän tarkoitti *kalmiston rauhaa*, sellaista rauhaa, että maaseutu vaiteliaana, lammasmaisesti sietäisi tämän ennen kuulumattoman hävityksen ja kurjuuden, minkä alaiseksi se on joutunut. „Rauhalla” hän tarkoitti *tilanherrojen* rauhaa, tilanherrojen, jotka haluaisivat nähdä talonpoikaiston täysin liikehtimättömänä, tylsistyneisyyden tilassa, protestoinnista kiellettyneenä, valmiina tyynesti ja mielihyvin kuolemaan nälkään, luovuttamaan maansa, lähtemään pois maaseudulta, menettämään kaikkensa, kunhan vain herroilla kartanonomistajilla olisi hyvät ja mukavat oltavat. Venäjän reformoimisella Stolypin tarkoitti sellaista muutosta, että maaseudulle jäisi vain tyytyväisiä tilanherroja, tyytyväisiä kulakkeja ja nylkyreitä sekä hajallaan olevia, tylsistyneitä, avuttomia ja voimattomia batrakkeja.

Tilanherran kannalta katsoen on täysin luonnollista ja käsitettävää, että Stolypin kaikesta sydämestään toivoi Venäjälle 20 vuotta tällaista kalmiston rauhaa. Mutta me tiedämme nyt, me kaikki näemme ja tunnemme nyt, ettei „reformoimisesta” eikä „rauhasta” tullut mitään, vaan että tuloksena on ollut 30 miljoonan talonpojan joutuminen nälänhädän partaalle, ennen kuulumaton (yksinpä paljon kärsineellä Venäjälläkin ennen kuulumaton) kurjuuden ja rappion voimistuminen sekä tavattoman voimakas suuttumus ja kuohunta talonpoikaiston keskuudessa.

Jotta ymmärrettäisiin, mistä syystä *on romahtanut* tämä hallituksen niin sanottu „stolypinilainen” agrariipolitiikka, joka Valtakunnanduuma kehoitetaan vielä kerran hyväksymään vahvistamalla budjetti (ja jonka tilanherrapuolueet Duumassa tietysti hyväksyvät), pysähdyn tarkastelemaan

hieman yksityiskohtaisemmin „uuden” agraaripolitiikkamme *kahta*, niin sanoaksemme, tärkeintä *valttia*:

ensinnäkin, siirtoasutusta,
ja toiseksi, paljon puhuttuja *huuttoreita*.

Mitä siirtoasutukseen tulee, niin vuoden 1905 vallankumous, joka osoitti tilanherroille, että talonpoikaisto alkaa poliittisesti herätä, pakotti tilanherrat „raottamaan” hieman varaventiiliä ja aikaisemmin harjoitetun siirtoasutuksen estämisen asemesta pyrkimään siihen, että olisi saatu „puretuksi” jännitystä Venäjällä, saatu *passitetuksi* enemmän *levottomia* talonpoikia Siperiaan.

Onko hallitus saavuttanut menestystä? Onko se saanut jossain määrin *rauhoitetuksi* talonpoikaistoa ja parannetuksi sen asemaa Venäjällä ja Siperiassa? Aivan päinvastoin. Hallitus on saanut aikaan vain sen, että talonpoikain asema on käynyt entistä tukalammaksi ja huonommaksi sekä *Venäjällä* että *Siperiassa*.

Todistan sen teille heti.

Vuodeksi 1913 laadittuun valtion menoarvion luonnokseen liitettyssä finanssiministerin selitekirjelmässä näemme tavallista virallista optimismia ja hallituksen politiikan „menestysten” ylistystä.

Meille sanotaan, että siirtolaiset muuttavat autioina olleet tienoot „kulttuuriseuduiksi”, siirtolaiset rikastuvat, parantavat talouttaan ja niin edelleen ja muuta sellaista. Tavallista virallista ylistyslaulua! Vanha, ikivanha juttu — „*kaikki on kunnossa*”, „*Shipkalla on rauhallista*”.

Sääli vain, että selitekirjelmässä on vaiteliaasti *sivouuttettu kokonaan* tiedot, jotka koskevat takaisin palanneita siirtolaisia!! Kummallista ja merkityksellistä vaitioloa!

Niin, herrat, siirtolaisten luku on vuoden 1905 jälkeen kasvanut keskimäärin puoleen miljoonaan henkeen vuodessa. Niin, vuonna 1908 siirtolaishyöky saavutti korkeimman nousukohtansa: 665.000 siirtolaista vuodessa. Mutta sitten hyöky *alkaa nopeasti laskea*, ja luku supistuu *189 tuhanteen* henkeen vuonna 1911. Eikö olekin selvää, että kehuttu hallituksen toimesta tapahtuva siirtolaisten „elämänjärjestely” on osoittautunut *hämäykseksi*? Eikö ole selvää, että jo kuuden vuoden kuluttua vallankumouksen jälkeen hallitus palaa jälleen *riikinäisen kaukalon* ääreen?

Ja takaisin palanneiden siirtolaisten lukua koskevat tiedot,— tiedot, jotka hra finanssiministeri on „selittävässä”

(tai oikeammin sanoen: hämäävässä) kirjelmässään niin kaukokatseisesti sivuuttanut,— nämä tiedot osoittavat takaisin palanneiden lukumäärän lisääntyneen *hirvittävästi*, aina 30 ja 40 prosenttiin vuonna 1910 ja 60 prosenttiin vuonna 1911. Tämä takaisin palaavien siirtolaisten ääretön hyöky todistaa sitä, miten epätoivoiseen tilaan, millaiseen häviöön ja kurjuuteen ovat joutuneet talonpojat, jotka myivät kaikki rakennuksensa voidakseen muuttaa Siperiaan ja joiden on nyt pakko palata takaisin Siperiasta lopullisesti köyhtyneinä ja häviöön joutuneina.

Tämä tyyten köyhtyneiden siirtolaisten tavaton takaisinvirtaaminen osoittaa meille kumoamattoman havainnollisesti, että hallituksen siirtoasutuspolitiikka on kärsinyt *täydellisen vararikon*. Sehän on suoranaista numerotietojen vääristelyä, kun esitetään taulukkoja jo pitemmän aikaa Siperiassa pysyneiden siirtolaisten talouden parantumisesta (niinkuin siirtolaishallinnon menoarvioon liitettyssä selitekirjelmässä on tehty) ja samalla *vaietaan* siitä, että *kymmenet tuhannet* takaisin palanneet siirtolaiset ovat menettäneet lopullisesti kaikkensa! Se merkitsee Duuman edustajain kestitsemistä korttitaloilla ja lastentaruilla yleisestä hyvinvoinnista, vaikka todellisuudessa me näemme köyhtymistä ja kurjistumista.

Se, että finanssiministerin selitekirjelmässä *salataan* tiedot takaisin palanneiden siirtolaisten lukumäärästä, heidän epätoivoisesta, kurjasta tilastaan, täydellisestä häviöstään, merkitsee, hyvät herrat, sitä, että hallitus yrittää *epätoivoisesti salata totuuden*. Turha vaiva! Totuutta ei voida salata! Totuus panee väkisinkin tunnustamaan itsensä. Takaisin Venäjälle *palanneiden*, kaikkensa menettäneiden talonpoikien kurjuus ja Siperiassa jo kauan asuneiden talonpoikien köyhtyminen ja kurjuus *panee* puhumaan itsestään.

Havainnollistaakseni tätä johtopäätelmääni hallituksen siirtoasutuspolitiikan vararikosta esitän vielä erään virkailijan lausunnon, virkailijan, joka palveli 27 vuotta — *kaksikymmentä seitsemän vuotta*, hyvät herrat! — Siperiassa metsänhoidon alalla, virkailijan, joka on tutustunut kaikin puolin siirtolaisuusliikkeen olosuhteisiin *eikä ole jaksanut sietää* niitä ruokottomuuksia, joita meillä siirtoasutusvirastoissa ilmenee.

Tämä virkailija on valtioneuvos hra A. I. Komarov, joka 27 vuotta palveltuaan ei voinut olla tunnustamatta sitä, että Stolypinin ja Krivosheinin, pääministerin ja maanviljelys- ja maanjakoviraston ylijohtajan, paljon puhuttu matka Siperiaan vuonna 1910 oli „ilveilymatka”— näin kuuluu 27 vuotta palvelleeseen valtioneuvoksen oma sanonta! Tämä virkamies jätti virkatoimensa, kun ei voinut enää sietää sitä koko Venäjän pettämistä, jota noiden tuollaisten „ilveilymatkojen” avulla harjoitetaan, ja julkaisi erikoisen kirjaseen, jossa kuvataan totuudenmukaisesti kaikkia siirtoasutuspolitiikkaamme liittyviä kavalluksia, kaikkea kruunun varojen varastelua, tuon politiikan tolkuttomuutta, villeyttä ja tuhoisuutta.

Tämän kirjaseen nimenä on „Totuus siirtoasutuksesta”, se ilmestyi Pietarissa kuluvana vuonna 1913 ja maksaa 60 kopeekkaa,— halpa hinta niin runsaasta paljastusaineistosta. Tapansa mukaan hallitus koettaa kaikin voimin salata totuutta myös siirtoasutuksen alalla samoin kuin kaikilla muillakin „aloilla” ja „hallinnonhaaroilla”, ja se pelkää viedä „riitaa tuvasta maailmalle”. Virkailija Komarovin oli pakko piileillä, niin kauan kuin hän palveli toimessaan, hänen oli pakko kirjoitella *salanimen* suojassa paljastuskirjeitään sanomalehtiin, ja esimiehet koettivat „tavoittaa” kirjoittajan. Ei kaikilla virkailijoilla ole mahdollisuutta luopua toimestaan ja julkaista totuutta puhuvia paljastuskirjasia! Mutta jo yhdestä tällaisesta kirjasesta voimme saada käsityksen, mikä saastaisuus ja hävityksen kauhistus tässä „pimeyden valtakunnassa” yleensä vallitsee.

Virkailija A. I. Komarov ei ole suinkaan mikään vallankumousmies. Ei sinnepäinkään! Hän itse kertoo vihaavansa lojaalisti sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten teorioita. Ei, hän on aivan tavallinen, mitä lojaalisin venäläinen virkailija, jota tyydyttäisi aivan elementaarinen, alkeellinen rehellisyys ja rehtiys. Hän on mies, joka suhtautuu vihamielisesti vuoden 1905 vallankumoukseen ja on valmis palvelemaan vastavallankumouksellista hallitusta.

Tämä on sitä merkityksellisempää, kun tuollainenkin mies luopui, erosi palveluksesta, karisti tomut jaloistaan. Hän ei jaksanut sietää sitä, että siirtoasutuspolitiikkamme merkitsee „kaiken sen täydellistä hävitystä, mitä nimitetään järkipäiseksi metsätalouden hoidoksi” (s. 138). Hän ei

jaksanut sietää „vanhojen asukkaiden kelvollisten maiden ekspropriaatiota (s.o. pakko-ottoa)”, mikä johtaa „paikallisen kantaväestön asteittaiseen köyhtymiseen” (ss. 137 ja 138). Hän ei jaksanut sietää „sellaista valtiovallan harjoittamaa Siperian maiden ja metsien ryöstöä” tai oikeammin hävitystä, jonka rinnalla ennen muinoin tapahtunut bashkiirien maiden ryöstö oli lasten leikkiä” (s. 3).

Tällaiset ovat tämän virkailijan johtopäätökset:

„Siirtoasutustoimen päähallinnon täydellinen valmistautumattomuus töiden laajamittaiseen järjestämiseen”, — „täydellinen suunnitelmallisuuden puute töiden suorituksessa ja huono työnlaatu”, „sellaisten palstojen antaminen, joissa maaperä ei ole maanviljelykseen kelvollista ja joissa ei ole vettä taikka vesi on juomavedeksi kelpaamatonta” (s. 137).

Kun siirtolaisaalto nousi, joutuivat virkailijat hämmingin valtaan. He „leikkasivat palan toisensa jälkeen miltei vasta eilen merkatuista kruunun metsäpalstoista”, „ottivat sen, mikä ensimmäisenä sattui eteen, — kunhan saivat vain sijoitetuksi, kunhan vain pääsivät eroon niistä kymmenistä peräti nääntyneistä, tuskaantuneista ihmisistä, joita toljaili siirtolaisasemalla, seisoskeli tuntikaupalla siirtolaishallinnon eteisessä” (s. 11).

Seuraavassa pari esimerkkiä. Siirtolaisille luovutetaan Kurinskojen siirtolaisalue. Se on muodostettu maapalstoista, jotka on riistetty Altain suolankeittämöllä työskenteleviltä vierasheimoisilta. Vierasheimoiset on rosvottu. Uutisasukkailla taas ei ole kelvollista juomavettä, vesi on suolaista ja juotavaksi kelpaamatonta! Kruunu tuhlaa tolkuttomasti rahaa kaivojen tekoon. Siitä ei ole mitään hyötyä. Uutisasukkaat ajavat vettä 7—8 virstan (seitsemän ja kahdeksan virstan!) päästä!! (s. 101).

„Vyjezdnojen” asutusalue Mana-joen yläjuoksun varrella. Sinne asutettiin 30 perhettä. Seitsemän raskaan vuoden jälkeen uutisasukkaat ovat lopullisesti nähneet maanviljelyksen siellä mahdottomaksi. Miltei kaikki ovat paenneet pois. Harvat sinne jääneet harjoittavat riistanpyyntiä ja kalastusta (s. 27).

Tshuno-Angaran seudun asutusalueet: on merkattu satoja osuuksia, 900, 460 osuutta j.n.e. Siirtolaisia vain ei ole. Siellä on mahdotonta elää. Harjanteita, soita, vesi kelvotonta.

Ja sitten virkailija A. I. Komarov sanoo hallitukselle *epämieluisan totuuden* niistä takaisin muuttavista siirtolaisista, joista hra finanssiministeri vaikenä.

„*Heitä on useita satoja tuhansia*”, sanoo hän näistä köyhtyneistä ja kerjäläisiksi muuttuneista takaisin palaavista siirtolaisista. „Takaisin palaa sen laatuinen aines”, kirjoittaa virkamies Komarov, „joka seuraavassa vallankumouksessa, jos sellainen tapahtuu, on näyttelevä kauheaa osaa... Ei sieltä palaa se, joka on ollut koko ikänsä batrakkii... sieltä palaa se, joka vielä äsken oli isäntä ja joka ei ole voinut koskaan kuvitellakaan, että hän ja maa voisivat olla erillään toisistaan, ja tämä mies, joka oikeutetusti pitää verisenä loukkauksena sitä, ettei hänen elämänsä ole osattu järjestää, vaan on osattu vain syöstä hänet perikatoon, — tämä mies on hirvittävä mille valtiojärjestelmälle tahansa” (s. 74).

Näin kirjoittaa virkailija hra Komarov, joka tuntee kauhua vallankumousta kohtaan. Turhaan hra Komarov luulee, että mahdollisia ovat ainoastaan *tilanherraiset* „valtiojärjestelmät”. Parhaissa ja kulttuurisimmissä valtioissa tullaan toimeen *myös ilman* tilanherroja. Ja Venäjänkin tulisi toimeen ilman niitä, ja se olisi eduksi kansalle.

Komarov näyttää vanhojen asukkaiden *joutuvan perikatoon*. „Huono sato” — suoraan sanoen: *nälkä* on jo alkanut vierailta tämän vanhojen asukkaiden rosvoamisen seurauksena jopa „Siperian Italiassakin”, s.o. Minusinskin ujestissa. Hra Komarov paljastaa urakoitsijain rosvoavan kruunun varoja, virkailijain laativan täysin perättömiä, s.o. tekaituja, tilityksiä ja suunnitelmia, teettävän aivan kelvotonta työtä, sellaista kuin oli miljoonia nielleen Obin-Jenisein kanavan rakentaminen, haaskattavan *satoja miljoonia ruplia* ihan turhaan.

Koko meidän siirtoasutuksemme, sanoo tuo jumalaapelkääväinen ja vaatimaton virkamies, on „*pelkkää ja surkeaa pilaa*” (s. 134).

Tällaista on *totuus* niistä *takaisin palaavista* siirtolaisista, joista hra finanssiministeri vaikenä! Sellainen on *todellisuudessa* meidän siirtoasutuspolitiikkamme täysi *vararikko!* Taloudellinen perikato ja köyhtyminen *niin* Venäjällä *kuin* Siperiassakin. Maiden ryöstöä, metsätalouden *hävitystä* — ja väärennettyjä tilikertomuksia, virallista väärennystä ja tekopyhyyttä.

Siirryn käsittelemään huuttorikysymystä.

Tästäkin kysymyksestä hra finanssiministerin selitekirjelmä tarjoaa meille yhtä ylimalkaisia, mitään sanomattomia, virallisen vilpillisiä tietoja (oikeammin tietojen *tapaisia*) kuin siirtolaiskysymyksestäkin.

Meille ilmoitetaan, että vuonna 1912 jo yli 1½ (puoli-toista) miljoonaa taloutta oli eronnut lopullisesti yhteisöstä; että enemmän kuin miljoona taloutta on eronnut huuttoritalouksiksi.

Mutta siitä, minkälaista todellisuudessa on huuttorilaisten talous, *ei missään* hallituksen selostuksessa ole sanottu *ainoatakaan* totuuden sanaa!!

Ja kuitenkin me jo tiedämme niistä uuden maanjaon kuvauksista, joita rehelliset (edesmenneen Ivan Andrejevitch Konovalovin tapaiset) havainnoitsijat ovat tehneet, tiedämme omienkin havaintojemme perusteella, joita olemme tehneet maaseudusta ja talonpoikaiselämästä, että *huuttorilaisia* on kaksi aivan erilaista ryhmää. Hallitus vain pettää kansaa sekottaessaan nämä ryhmät toisiinsa ja esittäessään yleisiä tietoja.

Toisen näistä huuttorieläjäin ryhmistä, mitättömän vähemmistön, muodostavat varakkaat isännät, kulakit, jotka jo ennen uutta maanjakoakin tulivat mainiosti toimeen. Nämä talonpojat, erotessaan ja ostaessaan köyhiltä näiden maaosuuksia, epäilemättä rikastuvat toisten kustannuksella, köyhdyttäen ja orjuuttaen entistä enemmän väestön suurta enemmistöä. Mutta toistan, että tällaisia huuttoriasujia on *kerrassaan vähän*.

Vallitsevana ja äärettömän suurilukuisesti vallitsevana on huuttorilaisten toinen ryhmä — köyhtyneet, häviöön joutuneet talonpojat, jotka ovat menneet huuttorituloille pakon ajamina, sillä heillä ei ole ollut muualle menemistä. „Kun ei muuanne, niin mennään vaikka huuttorille” — näin nämä talonpojat tuumivat. Nälkää kärsivinä ja viheliäisen taloutensa hoidon kiusaamina he tarrautuvat viimeiseen oljenkorteen saadakseen muuttorahat, saadakseen asutuslainan. Huuttoreilla he haukkovat ilmaa kuin kala kiu-valla maalla; he myyvät koko viljasatonsa saadakseen kokoon pankille suoritettavan maksuerän; he ovat ainaisesti velassa; elävät hirveässä puutteessa; elävät kuin kerjäläiset; heitä *häädetään* huuttoreilta *maksurästien* vuoksi, ja heistä tulee lopullisesti kodittomia irtolaisia.

Jos viralliset tilastot, sen sijaan että esittelevät meille sieviä kuvia keksitystä hyvinvoinnista, kuvia, jotka eivät sano mitään, jos nuo viralliset tilastot ilmoittaisivat todellisesti, kuinka paljon on näitä *huuttorilaisia köyhimyksiä*, jotka asuvat maakuopissa ja pitävät karjaa samoissa suojissa, joissa ihmisetkin elää kituuttavat, köyhimyksiä, jotka kärsivät nälkää ja joiden lapset ovat repaleisia ja sairaita,— silloin me näkisimme „*totuuden huuttoreista*”.

Mutta siinähan se juttu onkin, että hallitus salaa kaikin keinoin tätä totuutta huuttoreista. Talonpoikain elämän itsenäisiä ja riippumattomia tarkkailijoita vainotaan ja heidät häädetään pois maaseudulta. Sanomalehtiin kirjoittelevat talonpojat joutuvat jopa Venäjälläkin ennen näkemättömän, poliisin ja viranomaisten harjoittaman mielivalan, ahdistelun ja vainon alaisiksi.

Kourallinen huuttorilaispohattoja esitetään rikastuvien talonpoikain suuriksi joukoiksi! Viralliset valheet kula-keista esitetään totuudeksi maaseudusta! Mutta hallituksen ei onnistu salata totuutta. Hallituksen yritykset salata se totuus, että maaseutu joutuu rappiolle ja että siellä nähdään nälkää, synnyttävät vain oikeutettua *suuttumusta* ja *kiihtymystä* talonpoikaiston keskuudessa. Kun kymmenet miljoonat talonpojat näkevät nälkää, niinkuin viime vuonna ja toissa vuonna, niin tämä tosiasia paljastaa paremmin kuin mitkään pitkät puheet sen, kuinka valheellisia ja tekopyhiä ovat kaskut huuttorien siunauksellisesta vaikutuksesta. Tämä tosiasia osoittaa selvääkin selvemmin, että Venäjän maaseutu on *niin* hallituksen maapolitiikan muuttamisen *jälkeen kuin* paljon puhuttujen Stolypinin reformienkin *jälkeen* jäänyt yhtä suuren sarron, riiston, kurjuuden ja oikeudettomuuden alaiseksi kuin se oli maaorjuudenkin vallitessa. Yhdistyneen aateliston neuvoston „*uusi*” maapolitiikka ei ole kajonnut *entisiin* maaorjuuttajiin eikä heidän äärettömän laajoihin, tuhansia ja kymmeniä tuhansia desjatiinoja käsittäviin, raskaana painona oleviin maatiloihinsa. „Uusi” maapolitiikka on tehnyt *entiset* tilanherrat ja vähälukuiset talonpoikaisporvariston ryhmät entistä rikkaammiksi köyhdyttäen entisestään talonpoikaisjoukkoja.

„Me panemme toivon voimakkaisiin” — huudahti edesmennyt Stolypin maapolitiikkaansa selittäen ja puolustellen. Nämä sanat sietää panna merkille ja painaa mieleen ministerin harvinaisen todenperäisinä, poikkeuksellisen

todenperäisinä sanoina. Talonpojat ovat tulleet hyvin ymmärtämään ja omassa nahassaan tuntemaan nämä todenperäiset sanat, jotka merkitsevät sitä, että *uudet* lait ovat *rikkaita varten* ja *rikkaiden* laatimia ja että *uusi* maapolitiikka on *rikkaille* edullista ja *rikkaiden* harjoittamaa politiikkaa. Talonpojat ovat käsittäneet sen „ei-hienon” niksien, että herrojen Duuma säätää herrojen lakejakin, että hallitus on maaorjuuttaja-tilanherrojen tahtoa toteuttava elin, elin, jonka avulla he pitävät yllä herravaltaansa Venäjällä.

Jos Stolypin halusi „kuuluisalla” (häpeällisen kuuluisalla) sanonnallaan: „me panemme toivon voimakkaisiin” opettaa talonpojille *tuon*, niin olemme varmoja siitä, että Stolypin on saanut ja saa hyviä oppilaita niiden köyhtyneiden ja suuttumuksen valtaan joutuneiden joukosta, jotka nähtyään, *keneen* hallitus panee toivonsa, tulevat sitä paremmin ymmärtämään, *mihin heidän* täytyy panna toivonsa: työväenluokkaan ja sen vapaustaisteluun.

Näyttääkseni toteen sanani esitän eräitä esimerkkejä, jotka sellainen taitava ja asialleen rajattoman uskollinen havainnoitsija kuin Ivan Andrejevitch Konovalov on siepanut suoraan elämästä (Ivan Konovalov: „Kuvauksia nykypäivien maaseudulta”, Pietari, 1913. Hinta 1 rpl. 50 kop. Lainausten yhteydessä on osoitettu sivunumerot).

Orelin kuvernementin Livnyn ujestissa on huuttoripalstoiksi lohkottu neljä maatilaa: suuriruhtinas Andrei Vladimirovitshin maatila — 5.000 desjatiinaa, Poljakovin — 900 desj., Nabokovin — 400 desj. ja Korfin maatila — 600 desjatiinaa. Yhteensä noin 7.000 desjatiinaa. Huuttorit on määritelty 9 desjatiinan suuruiseksi ja vain poikkeustapauksessa 12 desjatiinaan asti, joten kaikkiaan niitä on yli *kuudensadan* huuttorin.

Selittääkseni havainnollisemmin näiden numeroiden merkityksen esitän tietoja vuoden 1905 virallisista tilastoista Orelin kuvernementin kohdalta. *Viidellä* aatelismiehellä tuossa kuvernementissa oli yhteensä *143.446* desjatiinaa maata, toisin sanoen kullakin oli keskimäärin *28.000 desjatiinaa*. On selvää, etteivät nämä näin hirveän suuret tilukset ole kokonaan tilanomistajain omassa viljelyksessä, vaan niiden välityksellä vain sorretaan ja orjuutetaan talonpoikia. Sellaisia entisiä tilanherrojen talonpoikia, joiden maaosuus oli alle 5 desjatiinan, oli Orelin kuvernementissa vuonna

1905 44½ tuh. taloutta ja niillä oli 173 tuh. desjatiinaa maata. Tilanherralla 28 tuhatta desjatiinaa ja köyhällä „tilanherran” alustalaisella 4 desjatiinaa.

Vuonna 1905 Orelin kuvernementissa oli 378 sellaista aatelista, joista kullakin oli maata 500 desjatiinaa tai enemmän, ja näillä yhteensä 592 tuh. desjatiinaa maata, s.o. keskimäärin yli puolitoista tuhatta desjatiinaa jokaista kohti. Ja „entisiä tilanherrojen” talonpoikia, joilla oli alle 7 desjatiinan maaosuus taloutta kohti, oli Orelin kuvernementissa 124 tuhatta taloutta ja niillä 647 tuhatta desjatiinaa maata, s.o. 5 desjatiinaa taloutta kohti.

Tästä jo voi päätellä, missä määrin maaorjuudelliset maatilat polkevat oreililaisia talonpoikia ja kuinka pienenä pisarana puutteen ja kurjuuden meressä olivat ne neljä Livнын ujestin maatilaa, jotka lohkottiin huuttoreiksi. Entä kuinka huutorilaiset tulevat toimeen 9 desjatiinan palstoillaan?

Maan hinnaksi on pantu 220 ruplaa desjatiinalta. Vuositain täytyy maksaa 118 ruplaa 80 kopeekkaa (s.o. noin 20 ruplaa jokaiselta peltodesjatiinalta). Köyhä talonpoika ei jaksakaan sellaista maksua suorittaa. Hän antaa osan maastaan halvasta hinnasta vuokralle saadakseen vain rahaa. Hän myy koko viljasatonsa voidakseen maksaa pankille suoritettavan maksuerän. Hänelle ei jää viljaa siemeneksi eikä syötäväksi. Tekee velkaa ja joutuu uudelleen velkaorjuuteen. Jäljellä on vain hevoskaakki, lehmä on myyty. Maanmuokausvälineet ovat vanhoja. Talouden parantamista ei ole ajatteleminenkaan. „Lapset ovat jo unohtaneet maidon värinkin, saatikka sen, miten sitä syödään” (s. 198). Ellei tällainen isäntä suorita maksuerää määrääjän sisällä, ajetaan hänet pois palstalta, ja silloin hän joutuu täydellisesti perikatoon.

Hra finanssiministeri koetti selitekirjelmässään hämätä huolettona sen, että uusi maiden järjestely tahi oikeamin niiden epäjärjestykseen saattaminen vie talonpojat taloudellisesti rappiolle.

Selitekirjelmän toisen osan 57. sivulla hra ministeri esittää virallisia tietoja maansa myyneiden talonpoikien lukumäärästä, vuoden 1911 loppuun. Heitä oli 385.407 perhettä.

Ja hra ministeri „lohduttelee” sillä, että ostajien lukumäärä (362.840) on „melko lähellä myyjien lukua” (385.407). Jokaisen myyjän osalle tulee 3,9 desjatiinaa ja jokaisen ostajan osalle 4,2 desjatiinaa (selitekirjelmän s. 58).

Mitä lohduttavaa siinä on? Ensinnäkin, jo nämä virallisetkin tiedot osoittavat, että ostajain luku on *pienempi* kuin myyjien luku. Maaseudun köyhtyminen ja rappeutuminen siis lisääntyy. Ja toiseksi, kukapa ei tietäisi, että ostamalla maata vaimonsa, omaistensa ja sivullisten nimiin maaosuuksien ostajat kiertävät lakia, joka kieltää suurempien maa-alojen oston?? Kukapa ei tietäisi, että talonpoikien keskuudessa on välttämättömyyden pakosta kehittynyt erittäin laajaksi maan myynti kaikenlaisten muiden sopimusten, vuokrausten ja muiden sellaisten varjolla? Katsokaa vaikkapa puolikadetin ja puolilokakuulaisen ruhtinas Obolenskin kirjoitelmia „Russkaja Myslissä” ja te näette, että yksinpä tämä tilanherrakin, jonka katsomukset ovat puhtaasti tilanherran katsomuksia, myöntää tosiasiaksi sen, että pohatat ostelevat *äärettömästi* maaosuuksia ja että tätä ostelemista *salataan* kiertämällä lakia tuhansin keinoin!!

Ei, hyvät herrat! Hallituksen ja aateliston „uuteen” maapolitiikkaan sisältyy *kaikki*, minkä herrat aateliset ovat saataneet tehdä jättäen koskemattomiksi oman omaisuutensa ja omat tulonsa (usein jopa *lisätenkin* tulojaan maan myyntihintojen *paisuttamisen* ja niiden tuhansien helpotusten avulla, joita „talonpoikaispankki” antaa aatelisille).

Ja on osoittautunut, että tuo aatelisten „*kaikki*” *ei ole mitään*. Maaseutu on saatettu entistä pahemmin rappiolle ja entistä suuremman *suuttumuksen valtaan*. Suuttumus maaseudulla on hirveän suurta. Se, mitä sanotaan huliganismiksi, on ennen kaikkea talonpoikain tavattoman suuttumuksen seurausta ja *heidän alkeellisessa* muodossa esiintyvän *protestinsa* ilmausta. Mitkään vainot, mitkään rangaistusten koventamiset eivät kykene tekemään loppua tästä suuttumuksesta eikä tästä miljoonien nälkää kärsivien talonpoikien protestista, talonpoikien, joita „maanjakajat” syöksevät nyt perikatoon tavattoman nopeasti, karkeasti ja julmasti.

Ei, aatelinen eli stolypinilainen maapolitiikka ei ole mikään ulospääsy, se on vain tuskallisin *tie* kohti maakysymyksen uutta *ratkaisua* Venäjällä. Minkälainen täytyy tämän ratkaisun olla, sitä osoittaa välillisesti vaikkapa Irlannin kohtalo — Irlannin, jossa maa tuhansien, maanomistajain aikaansaamien vitkutusten, lykkäysten ja esteiden jälkeen kuitenkin siirtyi farmareiden käsiin.

Sen, mikä on Venäjän maakysymyksen olemus, osoittavat havainnollisimmin tilanherrain suurmaanomistusta koskevat tiedot. Nämä tiedot on esitetty vuoden 1905 virallisissa hallitustilastoissa, ja sen, jota Venäjän talonpoikaiston kohtalo ja asiointi koko maamme politiikassa vakavasti huolettaa, täytyy ehdottomasti perehtyä tarkoin näihin tietoihin.

Tarkastelkaamme tilanherrain suurmaanomistusta Euroopan-Venäjällä. Tilanherroja, joilla on yli 500 desjatiinan tilukset, on kaikkiaan 27.833, ja heillä on yhteensä 62 miljoonaa desjatiinaa maata! Kun tähän lisätään hallitsijasuovin omistamat maat ja Uralin tehtailijain suurtilat, niin tulokseksi saadaan, että vajaat 30.000 tilanherraa omistavat 70 miljoonaa desjatiinaa maata. Siitä tulee keskimäärin yli 2.000 desjatiinan jokaista suurinta tilanherraa kohti. Kuinka suuria saattavat latifundiot, toisin sanoen suurimmat maatilat Venäjällä olla, näkyy siitä, että sellaisia tilanherroja, joilla on yli 10 tuhannen desjatiinan maatilat, on 699, ja näillä on yhteensä 20.798.504 desjatiinaa maata. Jokaista tällaista magnaattia eli ylimystä kohti tulee keskimäärin miltei 30 tuhatta desjatiinaa (29.754)!!

Ei Euroopassa eikä koko maailmassakaan ole helppo löytää toista sellaista valtiota, jossa olisi näin hirveän suuressa mitassa säilynyt maaorjuudellinen suurmaanomistus.

Ja kaikkein tärkeintä on se, että näillä mailla hoidetaan vain osaksi kapitalistista taloutta, s.o. sellaista taloutta, jossa maata viljellään palkkatyöläisten voimin ja omistajan työvältein. Suurimmaksi osaksi taloudenhoito on maaorjuuteen pohjautuvaa, toisin sanoen sellaista, että tilanherrat orjuuttavat talonpoikia niinkuin on ollut laita joskus sata vuotta, kolmesataa ja viisisataa vuotta takaperin, pakottaen heidät muokkaamaan tilanherran maita talonpojan hevosella ja talonpojan työvältein.

Ei tuo ole kapitalismia. Ei tuo ole eurooppalaista taloudenhoitoa, herrat oikeistolaiset ja lokakuulaiset, ottakaa se huomioon, te, jotka keuhutte haluavanne „eurooppalaistaa” (s.o. eurooppalaiseen tapaan uusia) maanviljelystä Venäjällä! Ei, tuo ei ole lainkaan eurooppalaista. Tuo on muinaiskiinalaista. Tuo on turkkilaista. Tuo on maaorjuudellista taloudenhoitoa.

Se ei ole uudenaikaistettua taloudenhoitoa, vaan maan avulla harjoitettua koronkiskuruutta. Se on vanhaa, ikivanhaa velkaorjuutta. Talonpoikaisköyhimys, joka pysyy par-

haanakin vuonna rutiköyhänä ja puolinälkäisenä ja jolla on heikko, nälkiintynyt hevoskaakki, vanhat, surkeat, kurjat työvälaineet, menee tilanherran eli „hovin herran” velkaorjuuteen, sillä maamiehellä ei ole muuta keinoa.

„Hovin herra” ei anna maata vuokralle, ei kulkulupaa, hän ei anna käyttää juottopaikkoja eikä niittyjä, ei anna tarvepuuta, ellei talonpoika alistu ikeeseen. Kun talonpoika tavataan „luvattomasta” metsän hakkaamisesta, niin kuinka käy? häntä pieksevät metsävahdit, tsherkessit y.m.s., ja sitten „herra”, joka pitää Duumassa tulisia puheita maanviljelyksemme edistyksestä ja Euroopan esimerkin noudattamisesta, tämä herra asettaa pieksetylle talonpojalle vaihtoehdon: joko mene tyrmään tahi viljele kaksi tai kolme desjatiinaa: kynnä, kylvä ja korjaa sato! Sama juttu, jos karja tarvelee laihoa. Sama juttu talvisin otetusta viljavelasta. Sama juttu niityistä tai laidunmaista ja niin edelleen aivan loputtomiin.

Ei se ole tilanherrojen suurtalouden hoitamista. Se on maamiehen *velkaorjuutusta*. Se on miljoonien köyhtyneiden talonpoikien *maajorjuudellista* riistoa tuhansia desjatiinoja käsittävien tiluksien, tilanherrain tiluksien avulla, jotka puristavat ja kuristavat talonpoikaa joka puolelta!!

Huutturit pelastavat kourallisen pohattoja. Mutta suuret joukot kärsivät edelleenkin nälkää. Herrat tilanomistajat, miksei Euroopassa ole enää pitkiin aikoihin ollut nälkävuosia? Minkä takia siellä oli vain maajorjuuden aikana sellaisia hirveitä nälkävuosia kuin meillä oli vuonna 1910—1911?

Sen takia, että Euroopassa ei ole maajorjuudellista velkaorjuutta. Euroopassa on rikkaita ja keskivarakkaita talonpoikia, on maatyöläisiä, mutta ei ole miljoonia rutiköyhiä, perikatoon joutuneita, ikuisen puutteen sekä pakkotyön tylsistyttämiä, oikeudettomia, kiusattuja ja „herrasta” riippuvaisia talonpoikia!

Mitä sitten on tehtävä? Millainen on ulospääsy?

On yksi ulospääsy: maaseudun vapauttaminen näiden maajorjuudellisten latifundioiden sorron alta, näiden *seitsemänkymmentä miljoonaa* desjatiinaa käsittävien maa-alojen siirtäminen tilanherroilta talonpojille ja sitä paitsi korvaukselta.

Vain tämä ulospääsy tekisi Venäjän todella eurooppalaisen maan kaltaiseksi. Vain tämä ulospääsy antaisi

miljoonille Venäjän talonpojille mahdollisuuden hengähtää vapaasti ja ojentaa selkensä. Vain tämä ulospääsy tekisi mahdolliseksi muuttaa Venäjän tilanherrojen ikeen painamien ja alituisesti nälkää näkevien, köyhtyneiden talonpoikien maasta „eurooppalaisen edistyksen” maaksi, lukutaidottomien maasta lukutaitoisten maaksi, takapajuisuuden ja toivottoman paikallaanpysymisen maasta kehityskykyiseksi ja eteenpäin kulkevaksi maaksi, oikeudettomuuden ja orjuuden maasta vapaaksi maaksi.

Ja työväenluokan puolue, joka on tietoinen siitä, että sosialismiin ei ole eikä voi olla muuta tietä kuin vapaiden, demokraattisten laitosten luominen, osoittaa, että ulospääsynä umpikujasta, johon hallitus on taaskin vienyt Venäjän maapolitiikallaan, on kaikkien tilanherrain maiden siirtäminen korvauksetta talonpojille ja täydellisen poliittisen vapauden saavuttaminen uudella vallankumouksella.

*Kirjoitettu viimeistään
kesäkuun 7 (20) pnä 1913*

*Julkaistu ensi kerran v. 1930,
V. I. Leninin Teosten 2.—3. painoksessa,
XVI osa*

Julkaistaan käsitkirjoituksen mukaan